Ч. 119 (11.372). Львів, четвер 31. травня 1928. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Casus belli без наслідків.

Львів, 30. травня 1928.

Президент литовської республики Сметона затвердив на днях нову конституцію, в якій між іншим установлено столицю литовської держави у Вильні. Тимчасово на основі окремого закону столиця може бути перенесена до іншого міста. Таким чином згідно з новою конституцією столицею литовської держави є Вильно, а Ковно лише тимчасовим осідком верховної державної влади.

Сталося це в хвилі, коли литовський премієр Вальдемарас перебував у Льондоні у відвідинах у Чемберлена та коли в Берліні й Варшаві радили дві польсько-литовські комісії над нормалізацією взаємин між Польщею і Литвою. Виїзд Вальдемараса до Льондону коментовано в пресі як спробу безпосереднього англійського натиску на Литву в напрямі створення добросусідських відносин з Польщею. Зовсім природно, що в першу чергу той натиск мав виявитися в становищі литовських делегацій на конференціях у Берліні і Варшаві.

Тимчасом Вальдемарас свою льондонську подорож використав для пропаґанди виленської справи, ставлячи її принціпово й різко. В численних розмовах з представниками англійської і французької преси заявляє він, що литовці ніколи не зрезигнують з претенсій до Вильна, литовської історичної столиці, видертої Польщею. Боротьба за Вильно є боротьбою за литовську незалежність, за суверенність Литви, за її державне істнування. Доки виленська справа не буде розвязана в користь Литви, доти мир на сході Европи спиратиметься на дуже хитких основах. Посідання Вильна Польщею не лише загрожує литовській незалежности, але й підбиває польський імперіялізм. Вильно є лише етапом польських імперіялістичних змагань до захоплення Ковна, а опісля й Східної Прусії, бо Польща хоче стати єдиним рішаючим чинником на сході Европи, хоче заняти місце давньої російської імперії.

Ось так уосновує Вальдемарас конечність вирішення виленської справи в користь Литви. По лінії становища Вальдемараса виступають і литовські делегації в комісіях варшавській і берлінській. Ніодна зі справ, висунених на порядок нарад тих комісій не могла бути досі вирішена з огляду на „спірну виленську територію". Особливо не може ніяк рушити з місця справа безпосередньої залізничої, почтової, телеграфічної й телефонічної комунікації. Литовці пропонують навязання комунікації через Східну Прусію, щоби таким чином підкреслити спірність виленської території. Ясно, що такі пропозиції не підходять полякам і не посувають справи вперед.

Дрібна з першого погляду виленська справа, не вважаючи на натиск Ліги Націй і великих західних держав, не лише не зближується до позитивної розвязки, але ще більше заплутує справи на сході Европи.

Підчас коли Вальдемарас urbi et orbi голосить, що Литва не зречеться претенсій до своєї „історичної столиці", підчас коли литовська делегація в Берліні і Варшаві заєдно підносить „спірність виленської території", Сметона в основному державному акті проголошує Вильно столицею литовської республики. Колиб така політична бомба вибухла була перед війною, то це був би не лише casus belli найвищої міри, але в 24 години дивізії „спровокованої" держави машерували би, щоби прикладно покарати смільчаків. А однак цей класичний casus belli лишається без наслідків, навіть без відповідної реакції, хоч претенсії литовців до Вильна спираються тільки на анахронічній історичній основі. На литовське dictum acerbum поляки відмахуються односторонніми твердженнями, що — мовляв — виленська квестія не істнує, що нема „ніякої частини території Польщі, яку можнаб уважати спірною", а польська преса називає акт президента Сметони „вибриком" і „провокацією", однак не витягає з нього ніяких консеквенцій.

Становище справді дивне, невиразне, складне й безвихідне. Виходить, що Польща або не є внутрішньо оправдана щодо посідання Виленщини, або лякається покласти кінець литовським претенсіям з огляду на неминучі комплікації і непевність їх висліду. Правдоподібно над виленською проблемою вагоіть одно і друге. Польща взяла Виленщину в посідання насильною акцією „збунтованого" ґен. Желіговського. Міжнародня санкція цього захоплення є сумнівна. Правда, в 1923 р. Рада Амбасадорів, спираючись на довершеному факті, признала Виленщину Польщі, себ-то вибрала таку форму розвязки, яка єдино була можлива зі становища великодержав. Та над тим рішенням, винесеним по лінії найменшого опору, кладеться якась тінь некомпетенції. Бо що таке Рада Амбасадорів? Це ані мирова конференція, ані її комісія чи підкомісія. Це якийсь дивоґляд без твердих правних основ, це щось половинчасте, субститутарне і неповноправне. Це нібн заступчий орган мирової конференції, нібн якийсь трибунал, в якому не допускається ні сторін, ні їх оборонців. Єдиним мотивом, основою, доказом і доцільністю такого, а не іншого рішення, були лише „довершені факти". Робить це таке враження, що слушність все буде по тій стороні, яка силою захопила якийсь ґрунт і таким чином увійшла в його посідання. Ясно, що трибунал, який в такий спосіб вирішував би справи, перестав би бути судом, а став би односторонним адміністраційним органом одної сторони і то сторони, в якій правовість ще не запустила коріння. Не розглядаємо в подробицях виленської проблеми з цеї точки погляду, бо, на нашу думку, Виленщина не є ані польською, ані литовською територією, тільки білоруською. Ніхто інший, лише становище білорусів повинно тут бути рішаючим. Виленщина етнографічно є білоруською територією, історично є вона в рівній мірі білоруською, як литовською чи польською. Все залежить від історичного наставлення, від того, до якої історичної дати привязати „у історичність".

З причин, в горі наведених, рішення Ради Амбасадорів мусить викликувати всякі сумніви й підкреслювати недостаточність, а тимсамим провізоричність рішення у виленській справі. Та сумнівність стає тимбільше наглядною, що Литва не брала участи в конференції амбасадорів, хоч була одною зі спірних сторін, що рішення в тій справі винесено поза плечима Литви, хоч вона була в ньому органічно заінтересована. Ту правну негармонійність мусять розуміти також поляки, коли вони так пасивно поводяться супроти „литовських провокацій".

У виленській справі ми бачили вже й драматичніші явища, бачили політичні маніфестації з нагоди коронації образу Божої Матері, чули погрози, дивувалися з приводу „характеристики" Вальдемараса марш. Пілсудським. А однак до конфлікту, до арґументу сили над непоправним литовцем не прийшло. „Божевільний" Вальдемарас, представник мініятурної держави, виїжає до Льондону і там веде розмови з відповідальним міністром великої імперії про актуальні питання східно-европейської політики. Спроба драматизації виленської справи зі всіми прийомами Шекспірівських драм не вдалася. Коли у Варшаві чи Вильні падали важкі громові слова й погрози, коли у них можна було вичути брязкіт зброї, Ковно зберігало найбільшу холоднокровність. Отже що лишається? Підвищити тон? Підвищення тону в даній ситуації можливе тільки шляхом переходу від слів до діл. А такий перехід неможливий і непевний, бо кожний рух Польщі у виленській і литовській справах уважно слідить Німеччина й Рад. Союз. Тому не лишається нічого, як прикусити уста, легко обурюватися, або взивати до „спокійного переходу до денного порядку над помислом Вальдемараса", або навіть мовчати.

Такий стан в безконечність продовжується між двома безпосередньо заінтересованими державами без виглядів на якунебудь приємливу для обох сторін полагоду. А великі держави теж безпорадні, бо практика виявила, що сама основа „довершених фактів" є найбільш хиткою з усіх „правних" основ. Casus belli лишається без наявних наслідків, але він істнує перманентно в збірній психіці обох, колись уніяних народів.

В обороні українського селянства.

Промова посла д-р Івана Блажкевича на пленум сойму при першому читанні законопроекту про підвишку ґрунтового податку дня 22. травня 1928.

(Докінчення.)

Правдою є, що ґрунтовий податок в загальній сумі є вищий від загальної суми інших безпосередніх важніших податків. В Австрії загальний ґрунтовий податок виносив 70 міліонів корон, між тим як промисловий був вищий а доходовий виносив понад 200 міліонів. В Польщі преліміновакий в тім році ґрунтовий податок (без звижки пропонованої предложеними законопроектами) виносив 60 міліонів, оборотовий 210 міліонів, а доходовий 180 міліонів. Є це випливом натурального стану річи, що сільське населення менше оперує грішми, менше має оборотів і без порівнання менший дохід. Кожний знає, що селянин має лише раз до року збір і раз до року може щось доплекати з худоби, з чого, якщо сам всего не зужиє на власні потреби, може дещо продати, натомісць населення міське чи то купці чи промисловці, чи вільні заняття, чи урядники мають все таки легший приплив готівки, бо в урядників місячний, а в інших звань щоденний. Очевидно і дохід та платнича спроможність міського населення є більша ніж сільського населення.

Але чи тому обтяження сільського населення є мале? Ні, але навпаки! Чи сільське населення платить лише безпосередній ґрунтовий податок? Нічого подібного, воно платить далеко більше податків, але під іншою фірмою. Як відомо, крім безпосередніх податків маємо ще посередні податки та форму посередніх податків, що зветься монополями, а крім цього мита. Коли безпосередні податки в теперішнім бюджеті виносять 521 міліонів, то посередні податки 159 міліонів, а монополі 837 міліонів, отже разом близько міліярд, а крім цього мита 280 міліонів. А хто поносить тягар тих посередніх податків і монополів, хто платить 105 міліонів податків від цукру, 22 і пів міліона золотих податку від нафти, 45 міліонів від соли, 370 міліонів від тютюну, а 400 міліонів від спіритусу? Загально відомо, що це є продукти найширшої консумції, а державні прибутки з тих продуктів обтяжують власне найширші верстви населення, а мало обтяжують верхи суспільности. Не треба зовсім доказувати, що селянин платить податок від кожної кістки цукру, від кожної літри нафти, від кожного кільограма соли, які зужиє, бо податок цей міститься вже в ціні тих продуктів. А чи великі обшарники на сході, чи панове власники фабрик з Левятана зуживають більше соли, цукру, нафти або тютюну? Ясно, що ні. Кількадесять міліонів селян заплатить посереднього податку від згаданих продуктів 100.000 разів більше, чим найбогатші обшарники чи фабриканти.

Отже ясно, що цілий тягар посередніх податків і монополів паде на плечі широких верств населення, в першу міру на селян та робітників. Навіть інші безпосередні податки, як оборотовий і доходовий податок перекладається в великій мірі на консументів. Купці та промисловці підносять ціни своїх товарів, щоби тим способом відбити собі приписаний оборотовий чи доходовий податок і перекинути його на широкі верстви консумуючого населення. Тому сміло можна сказати що се-

ляни поносять щонайменше 3/4 всіх посередніх податків. А додати належить, що селяни поносять також головний тягар податку крови.

Попередній бесідник проф. Кшижановський твердив, що введення нових проектованих податків має бути частинним пересуненням тягару посередніх податків на податки безпосередні. Я цього не добачую, бо навіть на випадок ухвалення проектованих податків, остаються дальше посередні податки, чи точніше ціни монопольних продуктів у тій самій висоті, так, що селянське населення крім дотеперішніх податків має оплачувати ще нові тепер проектовані.

Не буду довго спинятися на тім, що розложення проектованих податків між дрібних селян і великих обшарників є великою кривдою для дрібного селянства, мої попередники справу ту вже вияснили. Додам лише, що засада прогресії (вищої норми ґрунтового податку при більшій скількости землі у того самого власника), яку поборює уряд, а яка тепер обовязує, є слушною також у відношенні до ґрунтового податку. Ґрунтовий податок є податком реальним, привязаним до недвижимости, але підставою оподаткування є дохід від ґрунту. Дохід цей належить оподатковувати як инші доходи, отже з приноровленням прогресії. Хто має великі обшари ґрунту, має великий чистий дохід з ґрунту, цей може сплачувати податок після вищої ставки. Чистий дохід з ґрунту ріжниться від доходу з інших джерел тим, що ці останні оподатковуються лише тоді, коли дохід переходить мінімум екзистенції, 1.500 зол. річно. Дохід з ґрунтів підлягає оподаткуванню навіть тоді, коли цілий виносить 1 зол. річно. Коли до всякого доходу приміняється прогресію, то те саме треба зробити і з ґрунтовим податком, який є формою доходового податку. До нього слід конче примінити прогресію.

А тепер присвячу кілька слів тій обставині, що пропоновані податки специяльно кривдять українське населення, яке маю честь заступати. Українське населення є в кругло 90 прц. селянським і то майже виключно дрібно-земельним. Ми, українці, не маємо між собою людей, які малиб податкові привілеї, не маємо ані великих обшарників, ані промисловців, ані великих купців ані банкирів. І коли вістря пропонованих законів звертається взагалі проти селянського населення, то в першій мірі спрямоване воно проти українського населення. А діється це якраз у хвилі, коли українське населення через останні 2 роки попало в крайну нужду наслідком елементарних нещасть, про що всі знають. Далі мушу підкреслити, що і при вимірюванні та стягненні всяких податків українське населення трактують гірше між населення польське. Є це вислідом загальної політики уряду, яку ми мали можність представити вже при іншій нагоді і не раз будемо мати можність належно освітлювати в цій палаті. Загально лише стверджу, що податкова політика уряду є одним звеном загальної політики супроти українського населення і в тім загальнім ланцюгу становить нерозривальну цілість.

З тих причин Український Клюб буде голосувати за відкиненням предложених законопроєктів і зголошує внесок: Високий Сойм зволить відкинути а лімине правительственний внесок про підвишку ґрунтового податку та про будинковий податок.

Безвірництво на Україні.

Перша т. зв. всеукраїнська конференція безвірників у Харкові.

Між 12. і 15. травня відбулася в Харкові перша т. зв. всеукраїнська конференція безвірників, що крім організації безвірництва мала на завдання обговорити та підготовити плян боротьби з релігією.

Боротьба з релігією у СРСР не нова річ. Вели її завзято всі комуністи и за час воєнного комунізму, і потім, але безуспішно. Вона не тільки не довела до ніяких успішних наслідків, але навпаки в переважаючій частині випадків приносила великі шкоди для комуністів. Дуже численними були й такі випадки, де пропагатори й піоніри безбожництва падали жертвою побожного населення, а ще частіше бувало так, що не доходило аж на кроваву розправу але своєчасно давали ногам знати і щезали з очей населення.

З інформацій про конференцію, поміщених у радянській пресі виходить, що протирелігійний рух тепер сильно ослаб і що його беруться за всяку ціну оживити. За те представник ЦК КП(б)У Постольський ствердив на конференції авторитетно, що релігійний рух помітно скріпився. Церква приноровилася до радянських обставин, стала використовувати навіть деякі більшовицькі засоби для своїх цілей. „Революція — казав Постольський — попа богато дечого навчила. Він став демократичніший. Умовини праці примушують його займатися такими деталями, якими старий піп до революції не займався. У нашого попа клопоту повний рот, йому треба займатися Марксом і Леніном. До революції цими питаннями він не займався, бо тоді церкві не треба було боротися за своє їстнування. Ми маємо останніми часами утворення всяких гуртків активу серед молоді (співу, музики, спорту). Маємо роботу серед жіноцтва (сестричок). Коли до цього додати певний лібералізм, який ми маємо останніми часами в справі релігійної роботи, то це безперечно доказує, що об'єктивні посилення релігійної роботи є".

З наведених слів видно, що релігія на Україні, що так скажемо, консолідується й кріпне, приноровлюючись до нових обставин обновлює сама себе. В порівнанні з нею безвірництво стоїть безвадійно. Найкраще видно це хочби з організації самої конференції. Про свою участь у ній каже маріупольський делегат **Петров** ось що: „У нас на металюргічному заводі „Нікополь", де працює біля 12.000 робітників, у 1924 р. був добрий гурток безвірників. У костелі зорганізовано клюб, у синагозі червоний куток, але тепер робота занепала. Досить сказати, що **мене надіслано на всеукраїнську конференцію не від будьякої певної організації, а скоріше адміністративним шляхом**".

Когож репрезентує конференція безвірників. Виходить, що для самих її аранжерів невідомо, скільки зорганізованих безвірників на Україні, бо в одному місці говориться про 30 тисяч безвірників на цілій Україні, а в другому місці заступник голови „Всеукр. Ради Союзу Безвірників" Ігнатюк заявляє, що він має дані тільки з 28 округ про організацію безвірників, а в тих округах є 1.167 орг. осередків з 25.565 членами. З того виходить, що до безвірницьких організацій не належать на Україні навіть усі комуністи, яких там має бути тепер у КП(б)У 177.427.

Пропорціонально ще гірше представляється справа безвірництва поза Україною в СРСР. З доповіди представника Центральної Ради Союзу Безвірників в СРСР Путінцева довідуємося, що в самім Ленінграді було недавно 27.000 зорганізованих безвірників а тепер є їх лише 11 тисяч. Загальном тепер на території СРСР за виключенням України є 25 безвірницьких організацій, що обслугують 123 тисячі членів. На території російської республики поширюють безвірництво при допомозі спеціяльних курсів безвіря і при допомозі підготовки окремих учителів безвірства. Тепер учиться на таких курсах 15.000 членів. На окремих безвірницьких семинарах є тепер 712 слухачів, будучих учителів і професійних пропагаторів безвірства.

На Україні виходив досі журнал, призначений для пропаганди протирелігійности п. н. „Безвірник". Спершу, як довідуємося зі звіту, мав він більше сатирично-гумористичний характер і мав тіраж 8000 примірників, бо „розсилався" безплатно. Від листопада 1926 р. його перемінено в популярно-науковий журнал та обмежено висилку тільки до передплатників. Наслідком того опав його тіраж до 3000. В такому самому розмірі й такомуж популярно-науковому антирелігійному тоні буде він виходити і на далі. Крім того рішила конференція приступити до видавання масового антирелігійного тижневика. Для протирелігійної пропаганди й праці рішила вона запрягти всі установи та школу а навіть метеорольогічні станції. В тому напрямі ухвалено відповідні домагання до уряду, зокрема до народнього комісаріяту освіти.

З якиже найбільше має боротися організація безвірників? З церквами: тихонівською, обновленською та автокефальною. Що вони собою представляють, яку зорганізовану силу. З доповіди Постольського довідуємося, що тихонівська церква має на Україні 4.900 парохій, обновленська 2.200 і автокефальна 1.220. З того виходить, що автокефальна українська церква організаційно представляється найслабше. Поза тим є ще на Україні численні секти, що обіймають біля сотні тисяч визнавців. Тепер на Україні всі три церкви мають 95 архієреїв (було їх перед війною 26) і 10657 священиків (давно було 10.565). За останній рік вийшло 35 релігійних книжок на Україні. Крім того виходило 11 релігійних журналів, що дали за рік більше міліона аркушів друку.

Ця безсумнівна консолідація релігійного життя на Україні заставила комуністів скликати конференцію безвірників та зініціювати знищення релігії тим разом не нагальними і непродуманими, але повільними, пляновими і систематичними засобами.

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 29. травня 1928)

ЗАСІДАННЯ КОНВЕНТУ СЕНІОРІВ.

(із) Сьогодня передпол. відбулося засідання голов соймових клюбів. Принято запропоновану маршалком сойму програму праць і дискусії над бюджетом, яка полягає на тому, що поодиноким клюбам призначується згори певний контінгент часу на промови в загальній і подрібній дебаті. Загально призначено 64 год. і 46 мінут для промов представників клюбів у бюдж. дебатах, а на промови референтів і представників уряду 25 год., інакше загалом праця над бюджетом мала би обмежитися до 90 год., себто можнаб було скінчити дебати до 14. червня. Першим бюджетом, який найде на наради, буде бюджет мін-ства хліборобства і зем. реформ.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЯМУ.

Новий посол Українського Клюбу.

(із) На початку засідання склав посольську присягу посол Антін Максимович, який вступив на місце д-ра Івана Куріаця.

Програма праць і дебат.

(із) Марш. Дашинський оголосив вислід передполудневої наради голов клюбів, наслідком якої поодинокі клюби одержали означену скількість години для промов. Український Клюб отримав 1 і пів год. для промов при ген. і подрібній бюджетовій дебаті. (1-ка дістала 15 год. 10 мін., радикали 1 год. 25 м., Сельроб-правиця 55 мін., Сельроб-лівиця 48 мін.). Засідання будуть відбуватися щодня від 11 передпол. до 2 попол. і від 3.30 до 5.30 веч. Дня 15. червня бюдж. прелімінар має бути вже відісланий до сенату так, щоби 28-го червня міг повернути назад до сойму. Так, колиб бюджет ухвалено до кінця червня, обійшлосяби без ухвалювання провізорії на липень. Нині почалася вже ген. дискусія над бюджетом.

Бюджетовий реферат.

(із) Ген. справоздавець бюджету пос. проф. Кшижановський (1-ка) виголосив довгий реферат, на початку якого обговорював скількість польської валюти. Далі говорив про потребу допливу закорд.

капіталу, звернув увагу, що в бюдж. комісії майже не було застережень проти стабілізаційної позички. Взагалі промовець хвалив уряд за його золотову та позичкову політику. Щодо позичок чисто інвестиційних, то признав їх потребу та висловив побажання, щоби уряд заняся ними також, як допливом закорд. капіталу для самоврядних цілей. Щодо внутр. позички, то плянована є тепер лише льотерійна позичка в сумі 50 міл. зол. на підсилення будівельного руху в містах. Опісля промовець перейшов до позицій бюджету. В мин. році державні прибутки виносили 2 міліарди 700 міл., з того на 700 міліонів більше ніж уряд рахував. Загальне обтяження податку виносить около 2 міліардів, разом з податками на самоврядування около 3 міліарди. Далі промовець боронив зголошені урядом нові податки, які сойм відкинув. На цьому тлі прийшло до „сперечки" поміж промовцем і послами лівиці. Опрокидував погляд, немов уряд створив тісне юнктім поміж внесеним податковим законом і урядничими платами. Уряд, мовляв, хотів лише створити нові джерела доходу для вдержання бюдж. рівноваги. Нинішній бюджет, на думку промовця, є зрівноважений і нема ніякої підстави до песимізму. Також референт оптимістично віднісся до заг. господарської ситуації Польщі. Навіть відємний торг. біланс не повинен бути причиною до надмірного песимізму.

Промова віцепрем. Бартеля.

Опісля промовляв віцепремієр Бартель. Його промова не мала ніяких політичних моментів. Торкалася виключно предложеного бюдж. прелімінаря. В загальному напрямку п. Бартель підкреслював „ощадність уряду у видаткуванні", виступаючи проти поправок, внесених на комісії. П. Бартель заповів, що уряд буде боронити первісного свого проекту, домагатися реституції скреслених позицій та виступати проти позицій нових видатків, у першій мірі буде боротися за вдержання рівноваги, яку бачить у первісному своєму проекті. Окремий уступ промови присвятив урядничим платням, роблячи під адресою урядовців низку компліментів.

Початок ген. дебати.

В ген. дебаті забрали сьогодні голос представник ППС пос. Недзялковський і представник „Визволення" Возніцький. Оба вони критикували гостро політику післятравневого уряду в усіх ділянках життя, головно його господарську політику. Пос. Недзялковський в окремім уступі говорив про потребу упорядкування справ національних меншостей, при чому заповів внесення ППС-ом проекту територіяльної автономії для українців.

Наглі внески.

Опісля війшли на чергу нарад наглі внески: 2 з Жид. Клюбу, 1 Білоруської Громади й 1 Українського Клюбу. Принято наглість жид. внеску в справі ухилення правних приписів, які обмежують рівноправність жид. населення в бувш. конгресівці та в справі несправедливого виміру промисл. податку за 1927 р. При голосуванні над наглістю цього останнього внеску звернуло увагу, що за наглістю голосував теж пос. Віслицький (-ва) хоч ціла 1-ка сиділа. На час голосування пос. Віслицький завчасу пересівся ближче непольських клюбів. Принято також наглість внеску Білоруської Громади в справі убийства, якого допустився на мешканцях білоруської кольонії ... один поліцист.

НАГЛИЙ ВНЕСОК УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ.

Промова пос. Мілени Рудницької.

(із) Негайність внеску Українського Клюбу в справі зачинення 5 вищих клас держ. гімназії з українською мовою навчання в Станиславові мотивувала пос. Мілена Рудницька. На початку промови бесідниця представила фактичний стан справи. (Відомий нашим читачам із до-

гальох освоїв). Опісля дуже гостро критикувала поведінку шк. властей, мотивуючи свої закиди аргументами педагогічної і політичної натури. „Цей нечуваний факт (зачинення гімназій) в історії шкільництва не витримує критики ані зі становища педагогічного ані політичного. Прошу взяти під увагу пропорцію поміж свобт. виною та ступнем кари. Ціла вина молоді полягає на непослусі супроти дирекції, тимчасом при караннї молоді треба брати під увагу мотиви. Не підлягає сумнівові, що українська молодь керувалася у цьому випадку чисто ідейними мотивами. Для ілюстрації, до чого доводить примусове втягування української молоді до польських патріотичних маніфестацій, подаю факти з недалекого минулого. І так: Українську молодь тої самої гімназії, котра під примусом шк. розпорядків узяла участь у поході 11. XI., польська публика в моменті дефіляди молоді перед плитою незнаного жовніра обкинула нашу молодь лайками. Такий аналогічний випадок трафився недавно в Тернополі при нагоді святкування іменин марш. Пілсудського, при чому польська публика не обмежилася лише до словних обид, але побила учениць тернопільської гімназії Боженського до крови. Нічого дивного, що станиславівська молодь, маючи за собою такі сумні досвіди, воліла не наражувати на дальшу поневірку своїх національних почувань і відмовила свою участь у манифестацій. З погляду педагогічного примушування української молоді брати участь у держ. святах, які на ділі мають характер чисто нац. польських свят і які є манифестаціями польського шовінізму, є злочином. Таке насильство вінісевпії на молодечій душі в наслідках веде до виплекання ненависти до школи й учительства. З політичного погляду такі розпорядки противляться передовсім міжнародним договорам, які забороняють накидати нац. меншостям держ. обовязки, які суперечать нац. почуванням даної меншости. Не ведуть вони до цілі, хіба що цілю, яку бажають осягнути польські власти, є підсичування міжнаціональної ненависти. Шкільна політика в Польщі гадає, що паперовими розпорядками та драконськими карами зможе змінити пануючі відносини та настрій на землях з українською нац. більшістю. Однак знайте, що гострі кари за спонтанічний відрух у молоді не роблять її покірливою, для тих розпорядків, проти яких протестує ціле українське громадянство та проти яких бунтується молодеча душа. Мартирольогія польського шкільництва під пруською і російською займанщиною в 19. столітті повинна вас була навчити, що такого рода розпорядки лише спихають молодь до тайних гуртків, у яких іще сильніше кріпиться ідея бунту та що жінві слідства і кари викликують у молоді лише реакцію в постаті ненависти і розпуки. Протестуючи против теперішньої системи примусового втягання української молоді до участи в польських патріотичних святах і протестуючи проти систематичного ломання душі української молоді, просимо високий сойм приняти наглість внеску, щоби запобігти сумним наслідкам для молоді, на яку не може кинути каменем ніхто, хто зберіг уміння відрізнювати добро і зло". (Наглість українського внеску звучить: Високий сойм зволить ухвалити: Взиваються п. міністра освіти та віроісповідань видати негайний розпорядок із доручнням дирекції держ. гімназії в Станиславові з українською мовою навчання урухомити пять вищих клас тої гімназії і так умоджливити учним вишкіл 1 48 іншим.) Наглість внеску принято всіми голосами проти голосів ендеків, Писта та Хаденія. Великою неожиданкою було, що за наглістю голосувала 1-та, и завок котрої сперцу надали під адресою безідниці вожкі їхі логенс. Кажуть, що на поведінку 1-ни вплинули уступи промови, в яких заторкнено увагу на поведінку польської молоді в часах займанщини та боротьбу, яку вела ціла польська суспільність за польське переслідуване шкільництво. Промова, якої короткий зміст ми подали вище, була першою промовою жінки-посла у соймі. Хоч з тої одної причини прислухувалися їй дуже уважно та опісля живо коментували. Промова викликала якнайкраще враження.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 29. травня 1928)

ЗАГИБЕЛЬ „ІТАЛІЇ".

(їж) Від четверга, коли то „Італія" перелетіла бігун, нема про неї ніякої вістки. Щойно сьогодні в ночі московські сибірські радіо-стації повідомили про сиґнали, які вони дістали від „Італії". Ці сиґнали повідомляли про велику небезпеку і кликали о допомогу. Норвегія і Швеція скоро організують допомогу експедиції. Однак фахівці такі як Амундсен і Вількінс, які робили лети понад бігуном дивляться дуже песимістично на можність ратунку залоги воздухоплава „Італії".

ДИМІСІЯ ЕСПАНСЬКОГО ДИКТАТОРА.

(їж) Повідомляють шляхом на Берлін, що в найближчому часі уступить еспанський диктатор Прімо де Рівера, переходячи на становище амбасадора в Парижі. Його наслідником мав би бути теперішній міністр праці гр. Гвадальгорс, який проводив би урядом до часу вступлення в життя нової конституції.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Редакційні гості.

Буває нераз, у нашій редакції і приємно і весело. Посходяться люди, возьмуть від нас по папіросці, закурять і почнуть точити баляндраси. Шум, гамір, регіт аж мило...

Сидиш собі при столику, одним ухом слухаєш, а другим пишеш фейлєтон. (Тут певно здвигнеш читачу раменами. Як можна писати ухом? Дорогий читачу! Перед тижнем написав Лівобічний у „Ділі" таке: „...Акад. Кримський опираючись на російських учених одною ногою, другою сам ліг, щоб через него перейшла колесниця переможця"... Коли можна одною ногою спертися, а другою лягти, то можна і одним ухом слухати, а другим писати!).

Отже сидиш собі при столику і пишеш. Тема є, час є, а головно настрій.

Раз у раз хтось тебе клепне по рамени, торгне за волосся, або штовхне звичайно під бік.

— Що пишеш?

— От... щось...

— Пиши, пиши, я тобі не перешкаджаю! — і через плече читає манускрипт.

Кожний знає, як це додає фантазії і полету.

Накінець прочитавши написане, додає заохочуючо:

— Не знаю, як скінчиш фейлєтон, але досі він не надзвичайний.

Після того аж приємніше пишеться.

— А ти про що пишеш? — звертається „гість" до одного зі статейних журналістів.

— Про „Народній Дім".

— Фільософ! Вибрав собі добру тему. Певно хочеш бути колись у заряді!

Балачка „гостей" що на хвилину була потахла розгоряється наново.

Про „Народній Дім"...

„Гість" — один, два або й більше — нахиляється над статею і читає.

— Тут трохи за слабо. Я додав би ще більше сосу!

— А я приніс би за господарку — додав другий.

— Їх треба шкварити! — погоджується третій.

Сос, приписания і шкварення перенесіть тебе думками в обідну буденність, а гостям дають нову тему.

— Згадав потрапйсь із вас сос! — обзивається четвертий „гість". — Вчора я був на вечері... позволиш я собі скрутку — звертається до тебе.

— Прошу. Але дуже сильний тютюн. Не знаю, чи викуриш.

— Власне люблю сильний. Отже... Вчора я був на вечері і їв знаменитий сос. Татарський, чи якийсь...

— Деж ти був на вечері?

— Де був, то був!

— Певно десь за містом і... певно в двійку.

Четвертий гість робить міну що „віби так, віби ні" і таємничо підсміхається. Він молодий, ще й пятьдесятки не має, то може всілако бути.

Розмова сама собою переходить на май.

— Не знаю, чому ліпше слово травень як май? — задумується учасник учорашньої вечері, визначний каварняний фільольоґ.

— Тобі напевно ліпше — підхоплює хтось-там. — В твоїм віці найкращий місяць той, у якім шлунок найліпше травить. Ти в маю богато ходиш, богато маєш руху, отже він для тебе напевно травень.

З поетичних вершин найкращого місяця звалюється розмова в провал буденних, а загальних шлункових недомагань.

„Один зі статейних" тоді встає і виголошує:

— Шановні Панове! Нам дуже приємно, що ви заходите до нас замісць до „Бесіди", але позволю собі вас сердечно... попрощати.

В редакції робиться на хвилю тихо, аж вуха болять.

Гості, злисовані і сконфужені одинцем виходять.

Пропадає настрій, а з ним і написаний вухом фейлєтон.

Галактіон Чіпка.

По широкому світі.

Італійські фашисти зробили напад на югославянський консулят у Задарі і побили урядовців; консуль Ініч ранений, перевезений до шпиталю.

Найвищий суд у Льондоні рішатиме справу, що переходить від найвищого суду в Єрусалимі: про примусове святкування суботи в Палестині. Єрусалимський суд рішив, що про такий примус ніде закон не каже.

Є звістка, що московський кореспондент „Берлінер Тагеблятту" мав покинути своє становище на домагання Москви.

„Дейлі Мейль" заперечує буцімто англійські фірми дістали від радянського уряду замовлення, а тим менше на таку велитанську суму як 4 міл. фунт. шт. (Цю звістку подав „Дейлі Експрес").

Гувер заявив, що готов зріктись своєї кандидатури на през́ид. Сполуч. Держав, якщо Куліджи згодиться піддержати свою.

У Вільгельмсгафені спустили на воду новий нім. панцирний коцюлак „Кельн", що має 6000 тон.

Міська рада Бромберга рішила висадити в воздух динамітом башту Бісмарка. З цієї нагоди націоналістична „Дайче Рундшау" вийшла в жалібних рамках

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·89·00—8·89·30, канадійський долар 8·83·50—8·85·50, чеська корона 0·26·25—0·26·30, австрійський шілінг 1·25·00 - 1·25·50, румунська лея 0·05·00 - 0·05·50, французький франк 0·34·50 — 0·35·00, швайцарський франк 1·71·64— 1·72·00, фунт штерлінгів 43·40·00 - 43·80·00, радянський червінець 29·50 – 20·00.

Золото: 20 корон 36·30·00—36·80·00, 20 німецьких марок 42·30·00—42·80·00, 20 франків 34·50·00—34·80·00, 10 російських рублів 47·00·00—47·40·00.

Срібло: Австрійська корона 0·67·00—0·68·00, 5 австрійських корон 3·40·00—3·46·00, австрійський фльорен 1·70·00—1·76·00, російський рубель 0·70·00—2·76·00, копійки за рубель 1·25·00 - 1·30·00

НОВИНКИ

— **Опікуни стрілецьких могил.** Т-во Охорони Воєнних Могил подає до відома восьмий список осіб (установ), що зголосилися на опікунів українських воєнних могил і зложили (в Т-ві, Руська 18, I. п.) по 15 зол., як опікунство одної могили: 67) Міся Ноухіана, 68) Д-р Іван Куровець, 69) Д-р Тит Бурачинський, 70) Олександер Омнсько, 71) „Лісові Чорти", 72) Іван Сеньків і ... овізорів: Івана Грабова і Кости Гурана, 73) о. Д-р Володимир Лициняк, 74) Кружок „Рідної Школи" ім. Ганни Барвінок, 75) Ф. Вовчук, 76) Степан Іванець, студ. прав. Всі по одній могилі. 77) Добродійний Комітет Україн. Економ. Установ при „Центробанку" опікунство 7-х могил, 78) „Центробанк" — 2-х могил, 79) дир. Омелян Савич — 2-х могил, 80) Неоніля Терлецька — 1 могила. 123 могилі вже мае своїх опікунів. Vivant sequentes.

— **У концерті в роковини смерти Івана Франка** заходом „Т-ва письменників і журналістів ім. І. Франка" візьмуть участь крім згаданих досі артистів, п. Е. Перфецький і п. Л. Туркевич.

— **Бібліотекарі без книгарень.** Польські бібліотекарі та бібліофіли, що зїхались у Львові, були сильно розчаровані одним фактом, якого ніхто з організаторів зїзду не передбачив: зїзд відбувся у Зелені Свята, коли всі крамниці в місті були зачинені. Аматори книжок вистоювали перед деякими виставками книгарень і переживали муки, дивлячись на спущені сторі. Кожний із них радо був би купив собі на спомин якусь цікаву книжку. Перед книгарнею Наук. Т-ва ім. Шевченка зібрався цілий гурток польських бібліофілів, зацікавлений цінними виданнями виставленими в вікні з історії української книжки.

— **На святі 100-ліття Заведення ім. Оссолінських** були такі представники наших наукових і культурних інституцій: від Наукового Т-ва ім. Шевченка д-р К. Студинський, д-р В. Левицький і д-р Р. Цегельський; від „Національного Музею" д-р І. Свєнціцький і д-р Я. Пастернак.

— **Небезпечні авта.** Нема дня у Львові без нещастя, спричиненого їздою автом. Учора було два випадки: наймане авто родиною мулярa Шляхетка зачепило при вулиці Личакова за хідник і дерево так сильно, що подорожні вилетіли на дорогу, разом із шофером, покалічені; дівчина розторощила собі голову. На стрийськім шляху студент техніки в ролі шофера зломив ногу прохожому.

— **Рекорди.** Ексцентрична американка п-і Кармен Теджіо встановила своєрідний рекорд: за 13 хвилин вона вийшла на найвищий поверх Вурвольд Більдінґ (1353 ступнів). На найвищій ступні на переможницю ждали фотографи, репортери і власник цього будинку, передаючи їй чек на 3000 дол. Теджіо мала настільки енергії, що ще заспівала на верху велитенської будівлі веселу пісню. — Льокай невеличкого берлінського бару став за одну ніч міліонером. Щастя принесла йому не виключна тітка, а вуйко, про якого існування він і не знав. Цей вуйко, вмираючи в Ню Йорку, записав усе своє майно 2 і пів міл. дол. марок свому далекому сестрінкові.

— **Літературний куток.** Десять італійських поетів найшло оригінальну ідею: вони оснували союз „Десятьох", що має на меті працювати над новим розвитком італійського роману на славу великої Італії, якої симпатії зростали би на чужині. У цьому союзі є відомі письменники Бонтемпелі, Люціо Д'Амбра, Стефані, Марінетті, Мартіні, Мілянезі, Варальдо, Віола та Цукколі. Вони приєднали до свого союзу „двацять італійських приятелів" зпоміж чужинців і видали перший бенкет у дні заснування свого товариства. На цьому бенкеті були з німців поет Фульда і композитор Шілінг, а з французів комедіописець Кооліс, поет Ріваур і композитор Мессаже, не рахуючи дипльоматичних представників ріжних країн (аж до Сіяму включно), аристократів, фінансістів, промисловців, князів і графів. Марінетті у програмовій промові за шампанськими висловив думку, що тільки нова італійська повість зможе зєднати Італії симпатії, гідні її великодержавного становища. Із такої програми виходило би, що письменники, які дали похвалу цій великій ідеї повинні перші дати приклад, як така, мрійна нова повість повинна виглядати. Нелегке діло!

— **Вірно Воронову.** Відомий російсько-франц. лікар Воронов, апостол методи відмолоджування людей при допомозі малп, виступив у льондонськім медичнім товаристві з відчитом про продовження людського життя. На його думку [illegible] на малпячих залоз доведе в майбутности до незвичайних наслідків: людина, що перейде операцію зможе жити до 140 літ. Відмолоджені не знатимуть, що таке старість; щезнуть усі недуги, звязані з всякі ослаблення, втрата памяти, сну та апетиту. Перед смертю людина відчуватиме тільки велику втому і після двохтижневого засипання, вмре без терпінь.

— **Гонорар для міліардера.** Один із найбільших багачів світа американський фінансист Пєрпонт Морган став багатший на 3 [illegible] доларів. Такий гонорар дістав він з каси свого рідного міста за день [illegible] ва давних присяжних суддів [illegible] відшкодування за втрату часу [illegible] кошти подорожі [illegible] бере на увагу [illegible] міліардера Моргана [illegible] заробленo [illegible]

Європейські міліонери діставши таку смішну суму, напевне зробили би жест протесту і зріклисьби її. Морган — американець; коли він мусить так само як інші громадяни засідати між суддями присяглими і його голос між ними не має більшої сили, ніж голос зарібника, він ховає 5 долярів до кишені природним жестом, як належний йому гонорар, хоча би мусів цього дня доложити до цього „інтересу" 10.000 долярів.

— **Підстрижка і англійські політики.** Англійські суфражистки думають над тим, чи не починати війни з членами палати льордів і парляментом. Забаглось часописові „Івнінг Стандард" анкети на тему підстрижки жіночого волосся між політиками. Результат був зовсім несподіваний: вельмишановні англійські посли і безволосі льорди висловились величезною більшістю проти короткої зачіски жінок, а за давнім довгим волоссям. Недурно Англія має консервативний уряд!

— **Промоція.** На Карловім університеті в Празі відбулася дня 26. ц. м. промоція Романа Івашка на доктора медицини.

Театри.

Міський великий театр:

30-го г. 7·30 веч. „Льогенгрін", виступ Ґрушинського.

Міський „Театр Новин":

30-го г. 8. веч. „Лише Ти..." (50 прц. знижки).

КІНА.

„Аполльо": „Моя жінка танцює чарльстона".
„Лев": „Поїзд-марево" і „Шалена Фіфі".
„Палас": „Жертва кабарету в Гонг-Конг".
„Фатаморгана": „На хвилі життя".
„Байка": „Верден".

Дописи.

ЛІСЬКО. (Засуд священика на 5 днів тюрми за шкільний плебісцит). В Середньому Селі ліського повіту самоволя війта-поляка Ігнатого Сабика дійшла до того, що в його „царстві" всякі закони і наказ влади стають залежними від його волі і настрою. Коли українці зі Середнього Села хотіли внести декляраціï за українською школою, п. Сабік заявив, що не буде стверджувати підписів українців, хоч на інтервенцію місцевих селян дістав на це виразний наказ від старости. До терору і паралізування акції шкільного плебісциту в Середньому Селі станули спільним фронтом різні чорні духи зі Середнього Села, з околиці і з повіту. Щоби цілу справу знищити раз на все, якийсь анонімовий писака очорнив у „Курієрі Цольскім" ініціятора шкільного плебісциту о. Дмитра Ступака. Коли в кілька днів пізніше виявилася наглядна брехня цеї дописи, то тоді згадані противники внесли на о. Ступака скаргу до Окружного Суду в Самборі за бунт проти Польщі. Коли ж цю скаргу прокуратор відкинув наслідком наглядно брехливого змісту, то тоді ті особняки заскаржили о. Ступака до Повітового Суду в Ліску за уряджения зібрання в справі шкільного плебісциту. І досягнули свого. Повітовий Суд в Ліску по чотирох розправах засудив о. Дмитра Ступака за влаштування зборів у справі шкільного плебісциту в Середньому Селі без позволення Староства на кару пяти днів тюрми. Заликувала польська кліка. Це однак не відстрашить українців Середнього Села від боротьби за свою школу і за душу своєї дитини. Аж тепер всі як один муж стануть спільно боронити своїх шкільних справ.

СНЯТИНЩИНА. (Віче УНДО в Снятині). В неділю, дня 20-го травня п. р. відбулося в Снятині в салі „Української Міщанської Читальні" віче Нац. Обєднання при участи понад 600 осіб. Віче отворив в імени Повітового Комітету о. Прокіць, проводив о. Самович, декан з Рожнева. На вічу були присутні і промовляли посли о. Ганушевський, Олександер Вислоцький і сенатор Олекса Черкавський, які здали звіт з діяльности Парляментарної Репрезентації і представили зібраним конечність політичної організації на платформі Українського Нац.-Демокр. Обєднання. Кількох сельробів старалося демагогічними окликами внести замішання, однак обурені вічевики заставили їх замовчати. На інтерпеляцію сельробів і радикалів зручно відповів сенатор Черкавський і кількох свідомих громадян. На закінчення віча ухвалено резолюції голосами проти трьох сельробів довіря Українському Соймовому Клюбові і резолюції в справі відписання податків тим селам, що впали жертвою елементарних нещасть, в справі заборони вивозу будівельного дерева за границю і резолюції в шкільних справах. Віче закінчилося відспіванням національного гимну.

Зі спортового життя.

Україна—Спарта 3:2. Україна—Лехія 0:3.

Змагання за чашу і 3 нагороди, зорганізовані 4 львівськими А-кл. клюбами в днях 27. і 28. травня, закінчились першого дня перемогою України над Спартою, другого дня програною України з Лехією. В загальній клясифікації перше місце і чашу здобула Лехія, друге місце і першу нагороду (золот. жетон) Україна, третє місце Екран, четверте Спарта.

Нові книжки й видання.

КНИЖКИ.

Микола Голубець: ЛЮДЕ і БЛАЗНИ. Повість. 1-а частина. Бібл. „Нового Часу", ст. 200.

О. Заклинська: НОВА КУХНЯ ВІТАМІНОВА. Львів 1928. В-во „Русалка" ст. 192. Лікарі-гігієністи дійшли до висновку, що більшість наших недуг є наслідком нераціонального відживлювання. Від господині дому залежить здоровля родини, а дуже мало жінок здає собі в нас справу з великої відповідальности, яка спочиває на них, коли вони варять або завідують кухнею. Варять так само як варили їх прабабки і не журяться поступом науки і є за лініві, щоби поцікавитись такою важною справою. Важну прогалину в цьому напрямку виповнює книжка п. Заклинської. Авторка використала дотичну кулінарну літературу: чеську та німецькі і нові теорії гігієни (головно про вагу вітамін). Книжка написана ясно і приноровлена до наших обставин: страви не дорогі, а здорові та різноманітні. Великою її прикметою є частина про відживу дітей, недужих і кухню для пласту. У книжці скрізь маємо рідну термінольогію замість чужих слів.

С. Олесницька.

ЖУРНАЛИ.

Господарсько-кооперативний часопис, орган Ревізійного Союзу українських кооператив, ч. 21. 23. травня.

Учительське Слово, орган „Взаїмної Помочі українського учительства", червень, ч. 6.

Духовний Сівач, ч. 13. 6. травня.

Русская школа за рубежом, Прага, книга 27. 1927–28.

Przegląd Społeczny, miesięcznik poświęcony zagadnieniom pracy społecznej i opieki nad dzieckiem. Lwów, maj 1928.

Myśl filarecka, Poznań. Rok I., zesz. 1.

Wystawa lwowskich druków ukraińskich XVI–XVIII. w. w Ukraińskiem Nacjonalnem Muzeum we Lwowie. 1928. 4 сторінки.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру дир. В. Карабіневича:

Рожнятів:
31. V. Ґейша.
5. VI. Циганка Аза.

Рипно:
1. VI. Вій.
2. VI. Барон Кіммель.
3. VI. Ґейша.

Брошнів:
5. VI. Циганка Аза.

Болехів:
6. VI. Барон Кіммель.

Стрий:
7. VI. Воскресения.
8. VI. Вихрест.

Синевідсько Вижнє:
9. VI. Вихрест.
10. VI. Вій.
11. VI. Ґейша.

Сколе:
12. VI. Воскресения.
13. VI. Вій.
14. VI. Вихрест.
15. VI. Ґейша. 6—?

Львівський Просвітянський Театр:

Немирів:
31. V. Графиня Маріца.
1. VI. Ґейша.

Рава Руська:
2. VI. Ґейша.
3. VI. Еспанська Муха.
4. VI. Катерина. 4-?

В червни 1929 р. минає 25 літ епископату кир Григорія станиславівського епископа. Гарний ювилей. Тому товариші, котрі в 1892 р. покинули духовний семинар, задумали утревалити цей ювилей виданням памятної книги. Проситься отже всіх товаришів, щоби подали з життя о. Ювилята все що знають, від діточих літ аж до сеї хвилі, чи добре чи зле. Також проситься всіх оо. духовних як і світських чесних людей ласкаво подати все миле чи немиле але безоглядно правдиве з життя-буття Преосвященого Ювилята, щоби можна виказати правдивий стан цілої епархії і її вплив на історію нашої церкви і народу. За авторську тайну ручиться. До кінця цего року матеріяли мають бути зібрані, щоби на час книга була готова. Всі письма і документи проситься слати на руки Комітету. За Комітет: *о. І. Коцик* Шутівці, п Заліщики. 2305 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Впр. оо. Пароxів, що уладжують у своїх парохіях місії, просить двох інвалідів УГА, що займаються продажю девоціоналів, щоби були ласкаві повідомити про реченець місії хоч тиждень наперед і тим способом дати змогу своїм людям заробити на прожиток. Ласкаві зголошення Л. Яків, Запитів з. Підліски малі.

Міський Уряд в Надвірній

оголошує отсим

КОНКУРС

на будову міської різні.

Оферти на основі проєкту і кошторису, які можна переглядати в Міськім Уряді в Надвірній, належить вносити до Міського Уряду в Надвірній до дня 13. червня 1928. Міський Уряд застерігає собі свобідний вибір оферентів, або право неприняття жадної оферти без якогобудь відшкодовання.

2304 1—3 Посадник *Свищ* в. р.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.